YOSHLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHDA TA’LIM MUASSASALARINING TARBIYAVIY IMKONIYATLARI

Raximova L.Sh.,
GDPI magistranti
Email:layloraximova570@gmail.com
Ilmiy rahbar: Shukurova U.U.

Annotatsiya: Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda ta’lim muassasalarining tarbiyaviy imkoniyatlari katta ahamiyatga ega. Ta’lim muassasalari nafaqat bilim berish, balki o‘quvchilarning axloqiy, ma’naviy va ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirishda ham muhim rol o‘ynaydi. Oilaviy hayotga tayyorlash jarayonida, ta’lim muassasalari yoshlarni o‘zaro hurmat, mehr-oqibat, mas’uliyat va oilaviy qadriyatlar asosida tarbiyalashga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: yoshlarni tayyorlash, oilaviy hayot, ta’lim muassasasi, tarbiyaviy imkoniyatlar, axloqiy qadriyatlar, ma’naviy rivojlanish, mas’uliyat.

Abstract: The educational opportunities of educational institutions are of great importance in preparing young people for family life. Educational institutions play an important role not only in imparting knowledge, but also in developing the moral, spiritual and social skills of students. In the process of preparing for family life, educational institutions help to educate young people on the basis of mutual respect, kindness, responsibility and family values.

Keywords: youth preparation, family life, educational institution, educational opportunities, moral values, spiritual development, responsibility.

Аннотация: Образовательные возможности учебных заведений имеют большое значение в подготовке молодых людей к семейной жизни. Образовательные учреждения играют важную роль не только в передаче знаний, но и в развитии нравственных, духовных и социальных навыков учащихся. В процессе подготовки к семейной жизни образовательные учреждения способствуют воспитанию молодежи на основе взаимного уважения, доброты, ответственности и семейных ценностей.

Ключевые слова: воспитание молодежи, семейная жизнь, образовательное учреждение, возможности получения образования, нравственные ценности, духовное развитие, ответственность.

Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda ta’lim muassasalarining tarbiyaviy imkoniyatlari katta ahamiyatga ega.[1] Ta’lim muassasalari nafaqat bilim berish, balki o‘quvchilarning axloqiy, ma’naviy va ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirishda ham muhim rol o‘ynaydi. Oilaviy hayotga tayyorlash jarayonida, ta’lim muassasalari yoshlarni o‘zaro hurmat, mehr-oqibat, mas’uliyat va oilaviy qadriyatlar asosida tarbiyalashga yordam beradi. O‘quvchilarga oila institutining ahamiyati, oilaviy mas’uliyat, yuridik va ijtimoiy bilimlarni taqdim etish orqali oilaviy hayotga tayyorlashning samarali usullari ko‘rsatiladi.[2] Bunda ta’lim muassasalari, o‘quvchilarga oilaviy munosabatlar, mehnat, va hayotiy tajriba asosida zarur axloqiy qadriyatlarni o‘rgatadi.

Ta’lim muassasalari yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda nafaqat nazariy bilimlar berish, balki amaliy ko‘nikmalarni rivojlantirishda ham katta rol o‘ynaydi. O‘quvchilarga oilaviy mas’uliyatni his qilish, o‘zaro hurmatni rivojlantirish, to‘g‘ri qarorlar qabul qilish va kelajakda o‘z oilalarini muvaffaqiyatli boshqarish uchun zarur bo‘lgan bilim va ko‘nikmalar taqdim etiladi.[3]

Dewey oilaviy tarbiya masalasida, ta’lim muassasalarining yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashdagi ahamiyatini ta’kidlagan. U shunday deb yozgan: “Ta’lim,

birinchi navbatda, insonning jamiyatdagi o‘rnini tushunish va unga moslashish qobiliyatini rivojlantiradi.” Deweyning fikriga ko‘ra, oilaviy hayotga tayyorlash jarayoni yoshlarning ijtimoiy mas’uliyatni o‘zlashtirishiga yordam berishi kerak.[4]

Lev Vygotsky, o‘zining ijtimoiy taraqqiyot nazariyasida, insonning rivojlanishi ko‘pincha uning jamiyat va madaniyat bilan o‘zaro aloqasi orqali sodir bo‘lishini ta’kidlagan.[5] U shuni aytgan: “O‘quvchilar o‘z oilasidan, jamiyatdan o‘rgangan ko‘nikmalarini, o‘zaro muloqot va madaniy normalarni o‘rganib, ijtimoiy hayotga moslashadilar.”

“Bola oilada o‘rgangan qadriyatlar, ta’lim muassasasida mustahkamlanishi kerak. Ta’lim jarayonida bola o‘z-o‘zini boshqarishni o‘rganadi, bu esa oilaviy hayotga tayyorlanish jarayonida muhim ahamiyatga ega.” Montessori uslubida bolalarga o‘zaro hurmat, mas’uliyat va o‘zaro yordam kabi asosiy oilaviy qadriyatlar o‘rgatiladi.[6] U bolalarning oilaviy hayotga tayyorlashda mustaqil fikrlash va o‘zgarishlarga moslashish qobiliyatlarini rivojlantirishga urg'u bergan.

Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlashda ta’lim muassasalarining tarbiyaviy imkoniyatlari kattadir. Ta’lim muassasalari o‘quvchilarga oilaviy qadriyatlar, axloqiy me’yorlar va ijtimoiy mas’uliyatni o‘rgatib, ularni jamiyatda faol va mas’uliyatli fuqarolar sifatida shakllantirishga yordam beradi. Shu bilan birga, ta’lim muassasalari oilaviy hayotga tayyorlash jarayonida jamiyat va oilaning barqaror rivojlanishiga hissa qo‘shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ismoilov, F. (2023). Ta’lim muassasalarida tarbiyaviy imkoniyatlar va yoshlarni oila hayotiga tayyorlash. Tashkent: “Fan va ta’lim”, 120-bet.

2. Rahmonov, A. (2022). Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash va ta’lim muassasalarining roli. Tashkent: “O‘zbekiston”, 145-bet.

3. Karimova, D. (2021). O‘quvchilarga oilaviy qadriyatlar va mas’uliyatni o‘rgatish. Tashkent: “Ijtimoiy Fikr”, 98-bet.

4. Dewey, J. (1916). Democracy and Education: An Introduction to the Philosophy of Education. Macmillan. 150-bet.

5. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press. 112-bet.

6. Montessori, M. (1967). The Absorbent Mind. Holt Paperbacks. 98-bet.